

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR.....	15
GİRİŞ	19

BİRİNCİ BÖLÜM

MADDİ HUKUK KAPSAMINDA VELÂYET ALTINDAKİ ÇOCUKLARIN KORUNMASINA YÖNELİK TEDBİRLER

I. GENEL OLARAK	21
II. VELÂYET ALTINDAKİ ÇOCUKLARIN KORUNMASINA YÖNELİK TÜRK HUKUKUNDA YER ALAN TEDBİRLER	22
A. Konuyu Düzenleyen Mevzuat.....	22
B. Tedbir Kararı Verilebilmesi İçin Aranan Şartlar	23
1. Velâyet Hakkına Sahip Olan Kişi Hakkında Tedbir Uygulanması	24
2. Velâyetten Doğan Görevlerin Gereği Gibi Yerine Getirilmemesi	26
3. Çocuğun Menfaatinin Tehlikeye Düşmüş ya da Düşme İhtimâlinin Olması	28
C. Koruma Tedbirlerine Hâkim Olan İlkeler	28
1. Çocuğun Menfaati ilkesi	29
2. Talilik (İkinci Derecede Olma) İlkesi	30
3. Tamamlayıcılık İlkesi.....	30
4. Ölçülülük (Orantılılık) İlkesi	31
D. Koruma Tedbirine Yönelik Başvuruda Bulunabilecek Kişiler	32
E. Görevli ve Yetkili Mahkeme	34
F. Çekişmesiz Yargıya Tâbi İşlerden Olması.....	37
G. Koruma Tedbirlerinin Alınmasında İzlenecek Usul.....	39
H. Türk Medeni Kanununda Düzenlenen Tedbirler	41
1. Genel Olarak.....	41
2. Çocuğun Şahısvarlığını Koruyucu Tedbirler	42

a.	Basit Tedbirler	42
b.	Nitelikli Tedbirler	48
ba.	Çocuğun Ana babadan Alınarak Başka Bir Aile ya da Kurum Yanına Yerleştirilmesi	48
bb.	Velâyetin Kaldırılması.....	55
bba.	Genel Olarak.....	55
bbb.	Velâyetin Kaldırılmasının Koşulları	56
i.	Velâyet Görevinin Gereği Gibi Yerine Getirememesi.....	57
ii.	Çocuğa Yeterli İlginin Göstermemesi veya Ona Karşı Yükümlülüklerin Ağır Biçimde Savsaklaması	59
iii.	Velâyet Hakkına Sahip Ana veya Babanın Üçüncü Kişiyle Evlenmesinin Çocuğun Menfaatine Aykırı Sonuçlar Doğurması.....	60
bbc.	Velâyetin Kaldırılmasının Sonuçları	61
c.	Durumun Değişmesi	65
3.	Çocuğun Malvarlığını Koruyucu Tedbirler.....	67
a.	Çocuk Mallarının Kapsamı, Yönetilmesi, Kullanılması ve Harcanması.....	68
aa.	Kapsamı.....	68
ab.	Yönetilmesi	69
ac.	Kullanılması.....	72
ad.	Harcanması	74
b.	Çocuğun Malvarlığının Korunmasına Yönelik Tedbir Kararları	76
ba.	Uygun Önlemlerin Alınması	77
bb.	Yönetimin Kayyıma Devri.....	78
c.	Durumun Değişmesi	80
III.	VELÂYET ALTINDAKİ ÇOCUKLARIN KORUNMASINA YÖNELİK KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA YER ALAN TEDBİRLER	80
A.	Kara Avrupası Hukuk Sistemi	80
1.	İsviçre.....	81
2.	Almanya	87
B.	Müşterek Hukuk Sistemi	94
1.	İngiltere.....	95
2.	Amerika Birleşik Devletleri.....	102

İKİNCİ BÖLÜM

**VELÂYET ALTINDAKİ ÇOCUKLARIN KORUMASINA YÖNELİK TEDBİRLERİN
MÖHÜK KAPSAMINDA TANINMASI VE TENFİZİ**

I.	TANIMA VE TENFİZ KAVRAMLARI.....	111
II.	VELÂYET ALTINDAKİ ÇOCUKLARIN KORUNMASINA YÖNELİK TEDBİRLERİN TANINMASI VE TENFİZİ.....	117
A.	Genel Olarak.....	117
B.	Tanıma ve Tenfiz Şartları.....	119
1.	Ön Şartlar.....	120
a.	Kararın Yabancı Bir Devlet Mahkemesi Tarafından Verilmesi ve İlâm Niteliğinde Olması.....	120
b.	Kararın Hukuk Davalarına İlişkin Olması.....	124
c.	Kararın Kesinleşmiş Olması.....	125
2.	Asli Şartlar.....	129
a.	Kararın Verildiği Devlet ile Türkiye Arasında Karşılıklılık Bulunması.....	132
b.	Kararı Veren Yabancı Mahkemenin Yetkisine İlişkin Şartlar.....	135
ba.	Kararın Türk Mahkemesinin Münhasır Yetkisine Giren Bir Konu Kapsamı Dışında Verilmiş Olması.....	135
bb.	Kararı Veren Mahkemenin Kendisini Aşkın Yetki Kuralları ile Yetkili Kılmış Olmaması.....	138
c.	Kararın Türk Kamu Düzenine Açıkça Aykırı Olmaması.....	140
d.	Kararın Davalının Savunma Hakkına Riayet Edilerek Verilmiş Olması.....	145
3.	Tanıma ve Tenfize Engel Diğer Sebepler.....	148
a.	Yabancı Mahkeme Kararının Kısmen ya da Tamamen Yerine Getirilmiş Olması.....	148
b.	Yabancı Mahkeme Kararının Yerine Getirilmesine Engel Bir Durumun Ortaya Çıkmış Olması.....	149
C.	Tanıma ve Tenfiz Usulü.....	150
1.	Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	150
a.	Görevli Mahkeme.....	150
b.	Yetkili Mahkeme.....	152
2.	Tanıma ve Tenfiz Talebi.....	154
a.	Tanıma ve Tenfiz Davasının Tarafları.....	155
b.	Tanıma ve Tenfiz Dilekçesi ve Dilekçeye Eklenecek Belgeler.....	156
3.	Tanıma ve Tenfiz Dilekçesinin Tebliği ve Yargılama Usulü.....	158

4. Tenfize İlişkin Karar ve Tenfiz Edilen Kararın Yerine Getirilmesi.....162
5. Tanıma ve Tenfiz Kararına Karşı Kanun Yolları.....163
 - a. İstinaf.....164
 - b. Temyiz165

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VELÂYET ALTINDAKİ ÇOCUKLARIN KORUMASINA YÖNELİK TEDBİRLERİN ÇOK TARAFLI MİLLETLERARASI SÖZLEŞMELER KAPSAMINDA TANINMASI VE TENFİZİ

- I. MİLLETLERARASI SÖZLEŞMELERİN TÜRK MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKUNA ETKİSİ.....167
- II. 1961 TARİHLİ KÜÇÜKLERİN KORUNMASINA DAİR MAKAMLARIN YETKİSİNE VE UYGULANACAK KANUNA DAİR LAHEY SÖZLEŞMESİ170
 - A. Sözleşme Hakkında Genel Bilgiler170
 1. Tarihi Gelişimi170
 2. Amacı ve Kapsamı173
 3. Etki Alanı ve Türkiye.....174
 4. Uygulama Alanı176
 - a. Kişi Bakımından Uygulama Alanı176
 - b. Konu Bakımından Uygulama Alanı176
 - c. Yer Bakımından Uygulama Alanı177
 - d. Zaman Bakımından Uygulama Alanı.....180
 5. Akit Devlet Makamlarının Yükümlülükleri180
 - a. İş Birliği Yükümlülüğü181
 - b. Görüş Alışverişinde Bulunma Yükümlülüğü.....181
 - c. Bilgi Verme Yükümlülüğü182
 - B. Sözleşme Kapsamında Verilen Tedbir Kararlarının Tanınması182
 1. Doğrudan Tanıma Usulü182
 2. Tanıma Şartları.....184
 - a. Tedbir Kararı Sözleşmeye Uyarınca Yetkili Bir Makam Tarafından Verilmiş Olmalı184
 - aa. Küçüğün Mutad Meskenin Bulunduğu Yer Makamlarının Yetkisi.....186
 - ab. Küçüğün Vatandaşı Olduğu Devlet Makamlarının Yetkisi189
 - ac. Yetki Hükümleri Kapsamında Doğrudan Tanıma Usulünün İstisnaları (Ret Hâlleri).....196
 - aca. Küçüğün Mutad Meskeni Yer Makamlarınca Ciddi Tehdit Nedeni ile Alınan Tedbir Kararları197

acb. İvedi Hâllerde Küçüğün ya da Mallarının Bulunduğu Yer Makamlarınca Alınan Tedbir Kararları.....	198
acc. Evlilik Birliği Konusunda Karar Veren Makamlarınca Alınan Tedbir Kararları.....	199
b. Sözleşme Uyarınca Yetkili Olan Hukuk Uygulanmış Olmalı.....	200
ba. Uygulanacak Hukukun Tespiti	200
bb. Uygulanacak Hukuk Kapsamında Doğrudan Tanıma Engeli (Kamu Düzenine Açıkça Aykırılık)	203
C. Sözleşme Kapsamında Verilen Tedbir Kararlarının Tenfizi	205
III. 1996 TARİHLİ VELÂYET SORUMLULUĞU VE ÇOCUKLARIN KORUNMASI HAKKINDA TEDBİRLER YÖNÜNDEN YETKİ, UYGULANACAK HUKUK, TANIMA, TENFİZ VE İŞBİRLİĞİNE DAİR LAHEY SÖZLEŞMESİ.....	206
A. Sözleşme Hakkında Genel Bilgiler	206
1. Tarihi Gelişimi.....	206
2. Amacı ve Kapsamı	208
3. Etki Alanı ve Türkiye	212
4. Uygulama Alanı	215
a. Kişi Bakımından Uygulama Alanı.....	215
b. Konu Bakımından Uygulama Alanı.....	217
ba. Tedbir Kararı Alınabilecek Konular	219
bb. Sözleşmenin Kapsamı Dışında Bırakılan Konular	225
bc. Yetkili Türk Makamlarınca Sözleşme Kapsamında Verilebilecek Koruma Tedbiri Kararlarının Kapsamı.....	231
c. Yer Bakımından Uygulama Alanı.....	232
d. Zaman Bakımından Uygulama Alanı	233
da. Yetki Hükümleri.....	234
db. Tanıma ve Tenfiz Hükümleri.....	234
dc. Sözleşmenin Akit Devletler Bakımından Yürürlüğe Girmesi..	236
B. Sözleşme Kapsamında Verilen Tedbir Kararlarının Tanınması	237
1. Doğrudan Tanıma Usulü.....	238
a. Doğrudan Tanıma Usulün Anlamı ve Türk Milletlerarası Usul Hukukuna Etkisi	238
b. Doğrudan Tanıma İçin Koruma Tedbirinin İspatı	241
2. Ret Sebepleri.....	241
a. Koruma Tedbirinin, Sözleşme Hükümleri Uyarınca Yetkili Olmayan Akit Devlet Makamı Tarafından Alınmış Olması	243

aa.	Sözleşmede Düzenlenen Yetki Kuralları.....	243
aaa.	Asli Yetkili Akit Devlet Makamları.....	244
aab.	Tali Yetkili Akit Devlet Makamları.....	247
aac.	Eşzamanlı Yetkili Akit Devlet Makamları	251
aad.	Milletlerarası Derdestlik	254
aae.	Koruma Tedbirlerinin Devamlılığı.....	256
ab.	Çocuğun Malvarlığına İlişkin Koruma Tedbirlerini Tanımamaya Yönelik Çekinme İleri Sürülmesi.....	256
ac.	Koruma Tedbirini Alan Akit Devlet Makamının Yetkili Olmadığı İddiasının Değerlendirilmesi	257
b.	Koruma Tedbirinin, Acil Durum Haricinde, Çocuğun Görüşünü İfade Edebilmesine İmkân Tanınmadan Alınmış Olması ve Bu Durumun Tanımanın Gerçekleştiği Devletin Temel Usul İlkelerini İhlâl Etmesi	259
c.	Koruma Tedbirinin, Acil Durum Haricinde, Velâyet Sorumluluğunun İhlâl Edildiğini İddia Eden Kişinin Dinlenilmesine İmkân Tanınmadan Alınmış Olması	262
d.	Çocuğun Üstün Menfaati Saklı Kalmak Kaydıyla, Koruma Tedbirinin Tanıma Devletinin Kamu Düzenine Açıkça Aykırı Olması.....	263
e.	Koruma Tedbirinin, Çocuğun Mutad Meskeninin Bulunduğu Akit Olmayan Devlette Sonradan Alınan ve Tanıma Devletinin İç Hukukunda Yer Alan Tanıma Şartlarını Taşıyan Koruma Tedbiri ile Bağdaşmaması.....	264
f.	Çocuğun Başka Bir Akit Devlet Ülkesine Yerleştirilmesini Konu Alan Koruma Tedbirleri Alınırken Usule Uygun Davranılmaması.....	266
3.	Ret Sebeplerinin İleri Sürülmesi.....	269
4.	Tanıma ve Tanımama Talebi	269
a.	Tanıma Talebi	271
b.	Tanıamama Talebi	273
c.	Tanıma ve Tanımama Taleplerinin İncelenme Usulü.....	275
C.	Sözleşme Kapsamında Verilen Tedbir Kararlarının Tenfizi ve İcrası.....	278
1.	Tenfiz Usulü	278
2.	Tenfiz Edilen Kararların İcrası.....	280
	SONUÇ.....	283
	KAYNAKÇA.....	293